

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

Developing peer-assisted learning activities to develop basic sewing skills for Mudthayomsuksa 1 students of Satri Si Suriyothai School

อรัทัย เจริญสิทธิ์*, ญาณัจฉรา อินทนนท์ และ กฤษณา ชูโซนา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 149 ถนนเจริญกรุง แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120

*ติดต่อ: oratai.c@mail.rmutk.ac.th ,081-400-4158

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนการสอน 2. สื่อที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน 3. แบบประเมินผลงาน 4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ E1/E2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น 86.04/86.47 ซึ่งมีค่าเท่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 และเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำหลัก: ทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น, การงานอาชีพ, การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop and evaluate the efficiency of Peer Tutoring learning activities for enhancing basic sewing skills of. 2) To study the learning achievement resulting from the implementation of these peer-to-peer learning activities. 3) To examine student satisfaction towards the use of peer-to-peer learning activities for developing basic sewing skills. The research instruments

โอกาสพัฒนาตนเองตามศักยภาพ ลดปัญหาผู้เรียนตามไม่ทัน และสร้างความเท่าเทียมในการเรียนรู้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้นของผู้เรียน ซึ่งคณะผู้วิจัยคาดว่า การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการตัดเย็บที่ถูกต้อง มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาการงานอาชีพ ผลการวิจัยที่ได้คาดว่าจะจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นหรือบริบทการศึกษาใกล้เคียงต่อไป

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ แบบเพื่อนช่วย เพื่อน พัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

3. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Learning หรือ Peer Tutoring)

การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนพัฒนามาจากแนวคิดของ Vygotsky [1] ที่จัดให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คือ เพื่อนช่วยเพื่อนในลักษณะ เก่งช่วยอ่อน เป็นวิธีการที่คนเก่งจะช่วยอธิบาย แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหาก็แก่คนที่มีความสามารถเรียนอ่อนกว่า การจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ เป็นการจัดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติ ประเมินผล ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ได้พิจารณาและค้นหาความรู้ความสามารถของตนเองให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพลักษณ์แห่งตน และการมองเห็นคุณค่าของตนเองต่อความสำเร็จในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้หล่อหลอม รักและมีความพร้อมที่จะเรียนมีความสุขในการเรียน โดยเน้นให้มีการทำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่อเนื่อง อาทิ การสอนด้วยการจับคู่ที่เป็นรูปแบบการสอนที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนดีกว่า เลือกจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าหรือด้อยกว่า แล้วทำหน้าที่ในการสอนในเรื่องที่ตนเองมีความถนัดและมีทักษะที่ดี

ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนให้ผลลัพธ์ที่เป็นบวกต่อทั้ง ผู้สอน (Tutor) ผู้รับการสอน (Tutee) และ บรรยากาศในชั้นเรียน โดยสามารถจำแนกประโยชน์ออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้:

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement)

การตอกย้ำความเข้าใจ (Learning by Teaching): สำหรับผู้สอน การเตรียมตัวเพื่ออธิบายเนื้อหาให้เพื่อนฟัง บังคับให้สมองต้องเรียบเรียงข้อมูลใหม่ (Re-organize) ทำให้จำเนื้อหาได้แม่นยำและลึกซึ้งขึ้นตามทฤษฎี The Protégé Effect

ภาษาที่เข้าใจง่าย (Common Language): สำหรับผู้รับการสอน เพื่อนมักใช้คำศัพท์หรือตัวอย่างที่ใกล้ตัวและอยู่ในระดับพุทธิปัญญาใกล้เคียงกัน ทำให้เนื้อหาที่ยากจากครูดูเข้าใจง่ายขึ้นเมื่อฟังจากเพื่อน

การสะท้อนคิด (Immediate Feedback): การเรียนแบบคู่หรือกลุ่มย่อยช่วยให้ผู้เรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเองและแก้ไขได้ทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจจากครูเพียงอย่างเดียว

2. ด้านจิตวิทยาและเจตคติ (Psychological & Attitudinal Benefits)

ลดความวิตกกังวล (Reduced Anxiety): ผู้เรียนมักรู้สึกผ่อนคลายและกล้าซักถามเมื่ออยู่กับเพื่อนมากกว่าการถามครูหน้าชั้นเรียน

เพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Efficacy): ทั้งผู้สอนที่ภูมิใจเมื่อช่วยเพื่อนได้ และผู้รับที่รู้สึก "ถ้าเพื่อนทำได้ ฉันก็ต้องทำได้" ช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาที่เรียน

แรงจูงใจในการเรียน (Increased Motivation): การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนช่วยลดความน่าเบื่อในบทเรียนและเปลี่ยนสถานะจาก "ผู้รับข้อมูล" มาเป็น "ผู้ร่วมสร้างความรู้"

3. ด้านทักษะสังคมและศตวรรษที่ 21 (Social & 21st Century Skills)

ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills): ฝึกการอธิบาย การรับฟังอย่างตั้งใจ และการเจรจาต่อรองเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน

ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy): ผู้สอนจะได้ฝึกความอดทนและความเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อน ส่วนผู้รับจะได้ฝึกการขอบคุณและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ความรับผิดชอบร่วมกัน (Shared Responsibility): เสริมสร้างระบบทีมที่ความสำเร็จของคนหนึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม (Positive Interdependence)

4. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)

การดูแลที่ทั่วถึง: ช่วยให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้ครอบคลุมมากขึ้น โดยเฉพาะในห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลสูง

สร้างวัฒนธรรมการแบ่งปัน: เปลี่ยนบรรยากาศจากการแข่งขัน (Competitive) มาเป็นการร่วมมือ (Collaborative) ซึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพจิตของนักเรียนในระยะยาว อย่างสร้างสรรค์

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

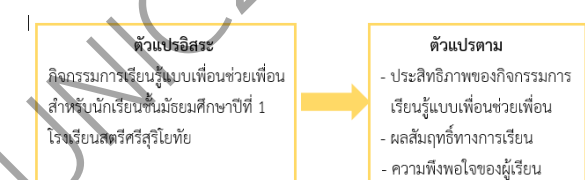
ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 127 คน

ตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 39 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจของผู้เรียน



รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน 2) สื่อการเรียนรู้ 3) แบบประเมินผลงาน ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score) 4) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาหน่วยการตัดเย็บเบื้องต้น วิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการตัดเย็บเบื้องต้น และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลองสอน ได้แก่ รายวิชาการงานอาชีพ จากเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ และวารสารจากแหล่งต่าง ๆ

3. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างสื่อที่ใช้การจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

4 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ตามหลักการที่ศึกษาในข้อ 3

5, นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 3 ขอคำแนะนำและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญสร้างจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตรของ IOC ซึ่งสื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

6. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการ

การเรียนรู้ (E1/E2) และการทดสอบที่แบบไม่อิสระ (Dependent t-test)

4.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน เมื่อทำการทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกผลคะแนน

2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เก่ง กลาง อ่อน โดยพิจารณาจากคะแนนทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยเก่ง และอ่อน อย่างละ 1 คน และกลาง 2 คน

3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนทำใบงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องการซ่อมแซมเสื้อผ้าเบื้องต้น

3. ให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เมื่อทำการทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกผลไว้ ผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียน มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

4. ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจ

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00 - 1.79 หมายถึง น้อยที่สุด

1.80 - 2.59 หมายถึง น้อย

2.60 - 3.39 หมายถึง ปานกลาง

3.40 - 4.19 หมายถึง มาก

4.20 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

6. ผลการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น

	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน (E1)	45	38.72	1.81	86.04
คะแนนสอบย่อย (E2)	45	12.97	0.96	86.47

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น มีค่าเท่ากับ 86.04/86.47 ซึ่งมีค่าเท่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80



รูปที่ 2 สื่อการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การตัดเย็บเบื้องต้น

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	14.87	1.06	23.08*	0.00
หลังเรียน	17.92	0.98		

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.87 และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน 1.06 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้



รูปที่ 3 การจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การตัดเย็บเบื้องต้น โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตารางที่ 3 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหา/สาระ	4.33	0.64	มากที่สุด
1.1 เนื้อหาการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.36	0.58	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาการตัดเย็บเบื้องต้นมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.31	0.61	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาที่เรียนสามารถเรียงลำดับจากง่ายไปยากได้อย่างเหมาะสม	4.31	0.57	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาที่ได้รับช่วยเสริมความเข้าใจในการตัดเย็บเบื้องต้นได้ดี	4.33	0.53	มากที่สุด
ด้านทักษะปฏิบัติ	4.44	0.68	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
2.1 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยให้สามารถฝึกทักษะการตัดเย็บได้อย่างถูกต้อง	4.51	0.51	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตัดเย็บมากขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรม	4.18	0.56	มาก
2.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนช่วยพัฒนาทักษะการตัดเย็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	0.56	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดในการตัดเย็บได้ด้วยตนเองมากขึ้น	4.54	0.51	มากที่สุด
ด้านด้านการนำไปประยุกต์ใช้	4.33	0.72	มากที่สุด
3.1 ผู้เรียนสามารถนำทักษะการตัดเย็บเบื้องต้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.23	0.54	มากที่สุด
3.2 ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปต่อยอดในการเรียนหรืออาชีพได้	4.41	0.50	มากที่สุด
3.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.46	0.55	มากที่สุด
3.4 ผู้เรียนสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนไปใช้ในการเรียนรู้เรื่องอื่นได้	4.23	0.54	มากที่สุด
ภาพรวม	4.37	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 และเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่ได้รับความเห็นสูงสุด 3 อันดับแรกคือ กิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดในการตัดเย็บได้ด้วยตนเองมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ช่วยพัฒนาทักษะการตัดเย็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56, กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยให้สามารถ

ฝึกทักษะการตัดเย็บได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 และกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีค่าเฉลี่ย 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55

5. อภิปรายผล

1. จากการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.04/86.47 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาสาระการเรียนรู้ก่อนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนผ่านการวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และการสาธิต ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะและปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาริสาลิษา นาฎค้อมสิงห์และคณะ [2] ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านกายศัพท์และภาษาท่าสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.08/87.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน การจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้น โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไป

ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ เกิดความเข้าใจ และกล้าซักถาม เป็นการลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน เพราะบางเรื่องนักเรียนอาจไม่กล้าซักถามคุณครู เลยมาถามเพื่อนแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวากร สามิภักดิ์ และคณะ [3] :ซึ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนโมเดลชิปปาร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางด้านคุณวุฒิวิชาชีพ เรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงานช่างไฟฟ้าภายในอาคารระดับ 1 สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มาตรฐานฝีมือแรงงานช่างไฟฟ้าภายในอาคารระดับ 1 ของนักศึกษาหลังการเรียนด้วยโมเดลชิปปาร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนคือ 49.03 และ 81.72 ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการตัดเย็บเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 และเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่ได้รับความเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดในการตัดเย็บได้ด้วยตนเองมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 รองลงมาคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ช่วยพัฒนาทักษะการตัดเย็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56, ดังการศึกษาของสุภาพร คงคำและคณะ [4] ที่พบว่าจดคิดต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีไทยประเภทขิม โดยประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หลังเรียนอยู่ในระดับมาก

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรคัดเลือกนักเรียนที่มีทักษะการตัดเย็บที่ค่อนข้างดีและมีทักษะการสื่อสารที่เป็นมิตร โดยควรมีการปฐมนิเทศหรือซักซ้อมขั้นตอนการให้คำแนะนำก่อนเริ่มกิจกรรม เพื่อให้ "เพื่อนช่วยเพื่อน" เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดความประมาทของผู้สอน
2. ผู้สอนควรจัดเตรียมชุดอุปกรณ์ให้พร้อมสำหรับแต่ละกลุ่ม เพื่อลดความวุ่นวายระหว่างเรียน และช่วยให้เพื่อนที่เลี้ยงสามารถดูแลเพื่อนได้ทั่วถึงในขอบเขตอุปกรณ์ที่จำกัด
3. ผู้สอนควรเน้นย้ำว่าความผิดพลาดในการเย็บ (เช่น เย็บเบี้ยวหรือด้ายพันกัน) เป็นเรื่องปกติของการเริ่มต้น เพื่อให้ผู้เรียนกล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนโดยไม่รู้สึกลอาย ซึ่งจะช่วยให้ทักษะพัฒนาได้รวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจทำการการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือ ระดับความสนิทสนมที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อหาคำตอบว่าการจัดกลุ่มแบบสุ่มหรือแบบเลือกเอง จะส่งผลต่อทักษะการตัดเย็บต่างกันอย่างไร
2. งานวิจัยนี้เน้นทักษะเบื้องต้น ในครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาการพัฒนาทักษะการตัดเย็บผ่านกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในระดับการสร้างสรรค์ชิ้นงานที่ซับซ้อน เช่น การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หรือการดัดแปลงเสื้อผ้า เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับทักษะฝีมือ
3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนแบบใช้สื่อวิดีโอสาธิตออนไลน์ เพื่อดูว่าในบริบทของโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย วิธีการใดจะช่วยให้เด็กกลุ่มนี้พัฒนาทักษะได้รวดเร็วกว่ากัน

8. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากคุณครูอภิรดี ทองพลอย ที่ได้ให้คำแนะนำแนวทางการนำเสนอ ตรวจทาน และแก้ไขเนื้อหา คณะผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] Vygotsky, L. S.. Mind in society: The development of higher psychological processes. 1978, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- [2] คาริสาลิษา นาฏค้อมสิงห์ และคณะการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ร่วมกับเทคนิค เพื่อน ช่วยเพื่อนที่ส่งเสริมทักษะปฏิบัตินาฏค้อมสิงห์ และ ภาษาท่า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสาร มจร อุบลราชธานี. 2567 ;9(3):2321-34.
- [3] ทิวักร สามิภักดิ์ และคณะ. ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนโมเดลชิปปาร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางด้านคุณวุฒิวิชาชีพ เรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงาน ช่าง ไฟฟ้า ภายในอาคาร ระดับ 1 สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพ. Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University. 2025 Dec 24;17(2):28-40.
- [4] สุภาพร คงคำและคณะ. ผลการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีไทยประเภทขิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน. Journal of Education and Innovation. 2021;23(3) :345-357.

ประวัติผู้เขียนบทความ



ผศ.ดร.อรรทัย เจริญสิทธิ์ อาจารย์
ประจำศึกษาศาสาชคหกรรม
ศาสตรศึกษา คณะเทคโนโลยีค
หกรรมศาสตร มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ



นางสาวญานัจฉรา อินทนนท์
นักศึกษาศาสาชคหกรรมศาสตรศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ



ผศ.กฤษณา ชูโซนาค อาจารย์ประจำ
ศึกษาศาสาชคหกรรมศาสตรศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ